

**VLASTIVĚDNÝ SBORNÍK  
MĚLNICKA**

**IV**



**Okresní muzeum Mělník  
2002**

## Literatura

Fechter, R. - Falkner, G. 1990: Weichtiere. Europäische Meeres- und Binnenmollusken. München: Mosaik Verlag.

Ložek, V. 1964: Quartärmollusken der Tschechoslowakei, *Rozprawy Ústředního ústavu geologického* 31, 1 – 376.

– 1981: Měkkýši v archeologii, *Archeologické rozhledy* XXXIII, 2, 166 – 175.

– 1998: Pozůstatky fauny v archeologických výkopech a jejich výpověď.

Část I. Základní údaje a měkkýši, *Archeologické rozhledy* L, 2, 436 – 451.

## Příloha

Ekologie	Seznam druhů	Vzorek č.										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	2 W (M)	<i>Cepaea hortensis</i> (Müller, 1774)	-	1	6	7	8	6	-	1	-	2
		<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	4 S	<i>Helicopsis striata</i> (Müller, 1774)	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
		<i>Chondrula tridens</i> (Müller, 1774)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
B	S (W)	<i>Cepaea vindobonensis</i> (Férussac, 1821)	4	-	-	1	2	3	-	-	2	-
		<i>Truncatellina cylindrica</i> (Férussac, 1807)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	5 O	<i>Vallonia costata</i> (Müller, 1774)	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-
		<i>Vallonia pulchella</i> (Müller, 1774)	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-
		<i>Vallonia excentrica</i> Sterki, 1892	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
C	6 WS	<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud, 1801)	-	-	-	3	1	1	1	-	-	1
		<i>Tandonia</i> sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	7 M	<i>Vitrina pellucida</i> (Müller, 1774)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-

**Tab. 1** Zastoupení měkkýšů v jednotlivých vzorcích, podrobených malakozoologické analýze. Vzorky 1-8 a 10 představují ruční sběry přímo v sondách, vzorek 9 tvoří druhy získané výplavem odebrané matrix. U deskripce jednotlivých vzorků byl zachován originální popis. Ekologická charakteristika jednotlivých měkkýšů byla převzata z Ložka<sup>2</sup>. Nomenklatura měkkýšů odpovídá práci Fechter a Falkner<sup>3</sup>.

**Vysvětlivky:** Ekologie - hlavní ekologické skupiny: **A** - les, **B** - bezlesí, **C** - les/bezlesí (indiferentní druhy); Vedlejší ekologické skupiny: **2 W(M)** - les až mezická stanoviště různého druhu; **4 S** - stepi, xerothermní otevřená stanoviště; **4 S(W)** - stepní xerothermní, zčásti zastíněná stanoviště; **5 O** - otevřená stanoviště všeobecně; **6 Ws** - převážně suchá, lesostepní stanoviště; **7 M** - svěží nebo různě vlhká stanoviště.

**Vzorek:** 1 - Sonda 1/2, příkop 1 (č. sáčku 45); 2 - S1, příkop 1-JVč, hloubka 20-40 cm (č. sáčku 12); 3 - S2, příkop 1, hl. 80-90 (č. sáčku 38); 4 - S2, příkop 1, hl. 100-115 (č. sáčku 52); 5 - S2, příkop 1, hl. 120-130 (č. sáčku 59); 6 - S2, příkop 1, hl. 130-1 (č. sáčku 62); 7 - S1, příkop 2, hl. 135 (č. sáčku 7); 8 - S2, příkop 1, hl. 150-dno (č. sáčku 69); 9 - S2, příkop 1, hl. 150-dno, vzorek zeminy z okolí neúplně kostry (č. sáčku 68); 10 - S2, příkop 1, hnědá jílovitá hlína s kusy opuky a malými uhlíky při hraně příkopu a dno (č. sáčku 73).

**Mgr. Jaroslav Hlaváč**  
Geologický ústav AVČR  
Rozvojová 135, 165 02 Praha 6 - Lysolaje  
jhlavac@gli.cas.cz

1 Ložek, V. 1981: Měkkýši v archeologii, *Archeologické rozhledy* XXXVI, 166-175 a Ložek, V., 1998: Pozůstatky fauny v archeologických výkopech a jejich výpověď. Část I. Základní údaje a měkkýši, *Archeologické rozhledy* L, 436 – 451.

2 Ložek, V. 1964: Quartärmollusken der Tschechoslowakei, *Rozprawy Ústředního ústavu geologického* 31, 1 – 376.

3 Fechter, R. - Falkner, G. 1990: Weichtiere. Europäische Meeres- und Binnenmollusken. München.

## Přívory 2000 - archeozoologický rozbor

René Kyselý

Z lokality Přívory (doba středohradištní – 2.pol. 9. – 10. století n. l.) bylo archeozoologicky posouzeno 101 osteologických nálezů pocházejících ze sond 1, 2 a 3, přičemž jsou zahrnuty nález z příkopu 1, 2 a z kamenné konstrukce uvnitř ohrazeného areálu (objekt 4- ohniště). Naprostá většina nalezených kostí pochází z příkopu 1.

Přehled všech nálezů podává tabulka 1; je zřejmé převaha domácích zvířat nad lovenými (94% : 6%). Mezi domácími druhy dominuje prase, na druhém místě je skot domácí, méně hojnými jsou ovce/koza a pes. Lovení savci jsou zastoupeni pouze zajícem a bobrem. Mezi lovené druhy patří také ryby, jejichž doklady pocházejí z příkopu 1 (většinou získány plavením). Doložen je okoun(šupiny) a blíže neurčená kaprovitá ryba.

V případě prasete domácího jsou silně zastoupeny zuby a koncové části končetin, dlouhé kosti končetin chybí. Hojně jsou juvenilní jedinci, ale přítomen je i jedinec ve věku 16 – 22 měsíců. Je doloženo pouze samčí pohlaví: celkem tři doklady, z nich dva jsou juvenilní.

Skot je zastoupen různými anatomickými částmi mezi nimiž jsou i tři větší fragmenty čelistí: dvě čelisti vykazují juvenilní a subadultní věk, třetí patří jedinci dospělému. Jeden izolovaný zub (nerozlišeno zda tur nebo jelen) patří jedinci velmi starému.

V příkopu 1 byla přítomna část kostry středně velkého psa zahrnující bederní a křížové obratle, 1 hrudní obratle a fragmenty žeber. U čtyř obratlů byla zjištěna drobná patologická deformace na příčných výběžcích.

Opět z příkopu 1 pochází část kostry žaby, pravděpodobně ropuchy (tyto části koster jsou v tabulce 1 zahrnuty vždy jako jeden nález).

Devět fragmentů je opáleno nebo spáleno, ani jeden z nich nepochází z oblasti ohniště. Mandibula skotu je okousaná (zřejmě psem).

Kosti jsou erodované, vesměs je eroze způsobena kořínky rostlin.

**Mgr. René Kyselý**  
Archeologický ústav AVČR  
Letenská 4, 118 01 Praha 1  
kysel@arup.cas.cz